

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

11 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii:

Valeriu Doagă
Ion Corolevschi și Iuliana Oprea

examinînd recursul declarat de avocatul Guzun Cristina în interesele lui Gurițanu Andrei, în cauza privind derularea procesului de insolabilitate a SRL „Melconic”,

împotriva încheierii Curții de Apel Economice din 18 octombrie 2011, prin care s-a respins cererea investitorului Gurițanu Andrei privind separarea bunului din masa debitoare,

CONSTATĂ:

La 22.09.2009, ÎM „Fame-CV Construction” SRL a înaintat în judecată cerere introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate față de SRL „Melconic”.

Titularul cererii a invocat în calitate de temei de drept incapacitatea de plată a debitorului de a-și onora obligațiunile pecuniare.

Prin încheierea Curții de Apel Economice din 25 septembrie 2009, cererea introductivă a fost admisă spre examinare, fiind dispusă aplicarea măsurilor de asigurare, în conformitate cu prevederile art. 35 din Legea insolabilității. În calitate de administrator provizoriu a fost desemnată Selevestru Irina.

Prin hotărîrea Curții de Apel Economice din 18.02.2010 s-a dispus intentarea procesului de insolabilitate față de SRL „Melconic” și în calitate de administrator al procesului de insolabilitate a fost desemnată aceeași persoană – Selevestru Irina.

Pe parcursul derulării procesului de insolabilitate a SRL „Melconic”, Gurițanu Andrei a înaintat cerere de separare a bunurilor (apartamentul nr. 21 a casei locative din str. S.Lazo, 25, mun. Chișinău) din masa debitoare și ridicarea tuturor sechestrelor și interdicțiilor aplicate asupra acestuia.

În motivarea acestei cereri, solicitantul a invocat următoarele.

Între Gurițanu Andrei și SRL „Melconic” a fost încheiat contractul de investiție în construcția apartamentului nr. 21 din blocul locativ cu adresa str. S.Lazo, 25, mun. Chișinău. În baza contractului nominalizat și a dovezilor de achitare integrală a sumei de bani, Gurițanu Andrei și-a onorat toate obligațiunile față de SRL „Melconic”. Ultima era obligată să dea în exploatare blocul locativ din str. S.Lazo, 25, mun. Chișinău nu mai târziu de 01 ianuarie 2009 și să-i transmită în proprietate cet. Gurițanu Andrei apartamentul nr. 21 în varianta albă. Pînă în prezent debitorul nu și-a îndeplinit obligațiunile.

Investorul Gurițanu Andrei s-a adresat în instanța de judecată cu o cerere prin care a solicitat recunoașterea dreptului de proprietate asupra apartamentului nr. 21 din str. S.Lazo, 25. Prin hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 10

noiembrie 2008, cet. Gurițanu Andrei i s-a recunoscut dreptul de proprietate asupra apartamentului nr.21 din blocul locativ cu adresa str. S.Lazo, 25, mun. Chișinău. Hotărîrea nominalizată este irevocabilă și înregistrată la OCT Chișinău.

Deoarece SRL „Melconic” se află în incapacitate de plată, prin hotărîrea Curții de Apel Economice din 18.02.2010 i s-a intentat procesul de insolvabilitate. Administrator al procesului de insolvabilitate a fost numit Selevestru Irina.

Art. 59 a Legii insolvabilității prevede că persoana care, în baza unui drept real sau personal, poate demonstra că bunul nu poate fi inclus în masa debitoare - nu poate fi creditor chirografar. În acest caz, prezenta Lege nu se aplică, dreptul la separarea bunului fiind reglementat de alte legi. Art. 316 Cod civil prevede că proprietatea este, în condițiile legii, inviolabilă, iar dreptul de proprietate este garantat. Nimeni nu poate fi silit să cedeze proprietatea sa, afară numai pentru cauză de utilitate publică, pentru o dreaptă și prealabilă despăgubire. Conform art. 320 Cod civil, dreptul de proprietate asupra unui bun nou, realizat de persoană pentru sine, se dobîndește de către aceasta, dacă legea sau contractul nu prevede astfel. Dreptul de proprietate se poate dobîndi, în condițiile legii, prin ocupațiune, act juridic, succesiune, accesiune, uzucapiune, precum și prin hotărîre judecătorească atunci cînd aceasta este translativă de proprietate. Concomitent, art. 374 Cod civil prevede că proprietarul este în drept să-și revindică bunurile aflate în posesiunea nelegitimă a altuia.

Astfel, lui Gurițanu Andrei, obținînd dreptul de proprietate asupra apartamentului nr. 21 din str. S.Lazo, 25, mun. Chișinău, prin respingerea cererii de separare i s-ar încalcă dreptul la proprietatea sa, drept protejat de un șir de acte normative.

A mai indicat că asupra întregului bun din str. S.Lazo, 25 au fost aplicate un șir de sechestre și interdicții întru executarea obligațiilor debitorului față de terțe persoane, care îi încalcă cet. Gurițanu Andrei dreptul de proprietate perpetuă asupra bunului imobil. Gurițanu Andrei nu are nici un fel de obligații față de terți pentru care au fost instituite sechestrele și interdicțiile.

Consideră că, în situația de față, Gurițanu Andrei deține dreptul de proprietate fără atributele de bază ale acestuia și anume nu posedă, nu folosește și nu poate dispune de proprietatea sa astfel încît în legătură cu intentarea procesului de insolvabilitate asupra bunului său au fost aplicate mai multe sechestre.

Prin încheierea Curții de Apel Economice din 18.10.2011, a fost respinsă cererea lui Gurițanu Andrei privind separare a bunurilor (apartamentul nr. 21 a casei locative din str. S.Lazo, 25, mun. Chișinău) din masa debitoare și ridicarea tuturor sechestrelor și interdicțiilor aplicate asupra acestuia

În motivarea încheierii, instanța de insolvabilitate a reținut că, conform art. 59 din Legea insolvabilității, investorul Gurițanu Andrei, în cererea de separare a încăperii izolate apartamentul nr. 21 de pe str. Serghei Lazo, 25, nu a argumentat care drept real îl deține asupra bunului nominalizat. Or, însăși faptul încheierii unui contract de participație la construcția blocului locativ de pe str. Serghei Lazo, 25, de către Gurițanu Andrei, nici într-un caz nu înseamnă, că este titular al dreptului real asupra încăperii izolate apartamentul nr. 21.

A mai indicat că, la moment imobilul de pe str. Serghei Lazo, 25, este în proprietatea SRL „Melconic” fiind inclus în masa debitoare, iar participanții la construcția de pe str. Serghei Lazo, 25, la acel moment neavînd nici un drept real asupra încăperilor izolate, doar un drept de creanță din care cauză nu pot solicita separarea din masa debitoare.

Considerînd ilegală încheierea instanței de insolvabilitate, la 02.08.2013, avocatul Guzun Cristina în interesele lui Gurițanu Andrei a contestat-o cu recurs,

solicitând admiterea recursului, repunerea în termen, casarea încheierii Curții de Apel Economice din 18.10.2011 și emiterea unei noi încheieri de satisfacere a cererii de separare.

În motivarea recursului recurentul a invocat ilegalitatea încheierii recurate, ca fiind emisă cu interpretarea în mod eronat a legii.

În speță, recurentul a menționat că, prin hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 10.11.2008, lui i-a fost recunoscut dreptul de proprietate asupra apartamentului 21, iar la 19.03.2009 a fost înregistrat la OCT Chișinău.

Referitor la cerința de repunere în termen, a indicat că la pronunțarea încheierii contestate nu a participat și despre existența acesteia a aflat la 18.07.2013.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că recursul avocatului Guzun Cristina în interesele lui Gurițanu Andrei este declarat în afara termenului de atac și urmează a fi respins ca tardiv, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să-l respingă și să mențină încheierea.

Potrivit art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

După cum rezultă din materialele dosarului, Curtea de Apel Economică a emis încheierea de respingere a cererii lui Gurițanu Andrei privind separarea bunurilor (apartamentul nr. 21 a casei locative din str. S.Lazo, 25, mun. Chișinău) din masa debitoare și ridicarea tuturor sechestrelor și interdicțiilor aplicate asupra acestuia, la 18.10.2011 (f.d. 24).

Cererea de recurs a fost depusă de către avocatul Guzun Cristina în interesele lui Gurițanu Andrei abia la 02.08.2013 (f.d. 31).

Prin urmare, Colegiul constată cu certitudine că recurentul a omis termenul de atac. Or, contrar afirmației recurentului, termenul de declarare a recursului nu este condiționat de recepționarea încheierii motivate.

În acest sens, Colegiul ține să menționeze că prevederile legale (art. 425 CPC) indică expres și fără drept de interpretare că termenul de atac cu recurs este de 15 zile și acest termen începe să curgă din ziua pronunțării încheierii.

Mai mult ca atât, legiuitorul nu a prevăzut posibilitatea repunerii în termenul de atac cu recurs împotriva încheierii, deși recurentul solicită repunerea în termen a recursului.

În același timp, deși repunerea în termen nu este prevăzută expres, instanța de recurs ține să menționeze că, apreciază critic afirmația recurentului cum că la pronunțarea încheierii contestate nu a participat și despre existența acesteia a aflat la 18.07.2013. Or, aceasta poartă un caracter declarativ, cu atât mai mult cu cât, recurentul era obligat să se intereseze la termene rezonabile de timp despre soarta cererii sale, ținând cont și de miza acesteia.

Astfel, depunerea cererii de recurs peste o perioadă de aproximativ 2 ani, nu poate fi îndreptățită prin faptul că nu i-a fost expediată și a aflat recent de aceasta.

La caz, Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană

pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămînerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărîrii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice. În hotărîrea CEDO pronunțată în cauza *Ponomaryov vs Ucraina* (3 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrînge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea a admis că revine în primul rînd instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termen de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărîrii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, indică Curtea, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință. În toate cazurile, instanțele interne ar trebui să verifice dacă motivele de repunere în termen ar putea justifica o ingerință în principiul autorității de lucru judecat.

Reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cauzele *Ceachir vs Moldova*, *Popov vs Moldova* și *Melnic vs Moldova*, în care s-a menționat că prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către parați a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Din considerentele menționate, Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de avocatul Guzun Cristina în interesele lui Gurișanu Andrei este depus în afara termenului de atac și acesta urmează a fi respins ca tardiv.

Ținînd cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se respinge recursul declarat de avocatul Guzun Cristina în interesele lui Gurișanu Andrei.

Se menține încheierea Curții de Apel Economice din 18 octombrie 2011, în cauza privind derularea procesului de insolvență a SRL „Melconic”.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Valeriu Doagă

Judecători

Ion Corolevschi

Iuliana Oprea